

VALDEMARSVIKS KOMMUN	
För kännedom	
2023 -12- 11	
Dnr KS-BU.2023.59	Fv/Avd/Handl
Dpl/Obj	

Motion till kommunfullmäktige i Valdemarsvik:

”Valdemarsvik - Östergötlands bästa skolkommun 2030”

Vi har en stark övertygelse att det är möjligt att lyfta skolan, höja skolresultaten avsevärt och skapa förutsättningar för en bättre framtid för våra barn och vår kommun. Vi tvingas att konstatera att skolan i Valdemarsvik har präglats av kraftigt fallande skolresultat de senaste två decennierna - ”kunskapsrasen” i Valdemarsviks skolor är minst fyra gånger så stort som i övriga kommuner i landet.

De senaste tjugo årens negativa utveckling måste nu vändas och kunskapsrasen ska bli ett kunskapslyft. Vi vill sätta tydliga, mätbara och uppföljningsbara mål för vår skolsatsning. Valdemarsvik ska bli Östergötlands bästa skolkommun. Vårt övergripande mål under de kommande åren fram till 2030 är att niondeklassarnas meritvärde ska öka till 240 i genomsnitt.

Förskolan och skolan i Valdemarsvik ska kännetecknas av kvalitet, mångfald och valmöjlighet. Vi vill ytterligare utveckla uppföljningen av både förskolor och skolor, så att vi säkerställer att alla verksamheter håller hög kvalitet. Framgångsrika skolor bygger på respekt för professionen; stark koppling till forskning, och långsiktiga satsningar som ger förändring både skol- och klassrumsnivå. Den politiska styrningen och ledningen ska sålunda syfta till att skapa rätt förutsättningar för positiv utveckling och fokus på kunskapsuppdraget.

I det bilagda förslaget presenterar vi en kortfattad bakgrundsbeskrivning och analys av den uppkomna situationen samt förslag för att stärka skolan i Valdemarsvik. Bland förslagen finner fullmäktige bland annat följande:

- **Ge skolan rätt förutsättningar genom styrning och ledning**
- **Satsning på att få de bästa lärarna vilket lägger grunden för den bästa skola**
- **Satsning på lovskola, läxhjälp och utökad undervisningstid**
- **En trygg skola med riktig ordning och reda**
- **Stärkt samarbete skola och hem**
- **Valfrihet, valmöjligheter och framtiden för Ringarums skola**
- **Förstärkt satsning på att LÄSA - alla elever ska kunna läsa och skriva**
- **Utökade möjligheter till både hjälp och fördjupning inom olika ämnen**
- **En digitalisering med fokus på kunskap och möjligheter**
- **Pilotskola för betyg i åk 4**
- **Ökad nivågruppering, höjd undervisningskvalitet och satsning på tvålärarsystem**

Samling för Valdemarsvik

- **Insatser för högpresterande elever, spetsutbildningar och internationalisering**
- **Satsning på att utveckla kulturskolan, stärka biblioteksverksamheten och förbättrade fysiska lärmiljöer.**
- **Utreda att erbjuda förmiddagsmål på alla skolor eftersom allt för många barn kommer hungriga till skolan.**
- **Näringslivet och skolorna kopplas tätare samman för att stärka elevernas motivation och drömmar om framtiden.**

De ovanstående förslagen är enbart ett axplock av de förslag som behöver övervägas för att lyfta skolorna och utbildningssektorn i Valdemarsviks kommun. Vi föreslår att kommunen tar fram en övergripande strategi för att stärka och utveckla skolorna i kommunen. Vår förhoppning är att vår motion och den bilagda rapporten kan vara välkomna inspel i utvecklingsarbetet och att BUAK tar fram en framtidsorienterad strategi för att lyfta skolorna i Valdemarsvik.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att kommunfullmäktige beslutar

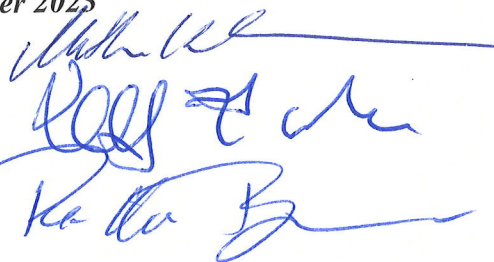
att Valdemarsviks kommun tar fram en strategi för att långsiktigt lyfta, förbättra och utveckla kommunens skolor och utbildningar

Valdemarsvik 11 december 2023

Mathias Knutsson (-)

Ulf Larsson (-)

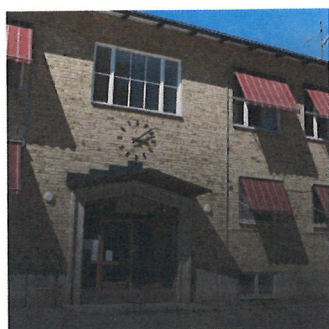
Per-Ola Birgersson (-)

Bilaga till motion om skolsatsning 2023

Våra förslag för Skollyftet i Valdemarsvik

Östergötlands bästa skolkommun 2030

(Foto: Valdemarsviks kommun, Tryserums friskola)

Samling för Valdemarsvik

Mathias Knutsson (-)

Ulf Larsson (-)

Per-Ola Birgersson (-)

Valdemarsvik - Östergötlands bästa skolkommun 2030

Vi har en stark övertygelse att vi tillsammans kan lyfta skolan, höja resultaten avsevärt och skapa förutsättningar för en bättre framtid för våra barn och vår kommun. Vi tvingas att konstatera att skolan i Valdemarsvik har präglats av kraftigt fallande skolresultat de senaste två decennierna - "kunskapsrasen" i Valdemarsviks skolor är minst fyra gånger så stort som i övriga kommuner i landet.

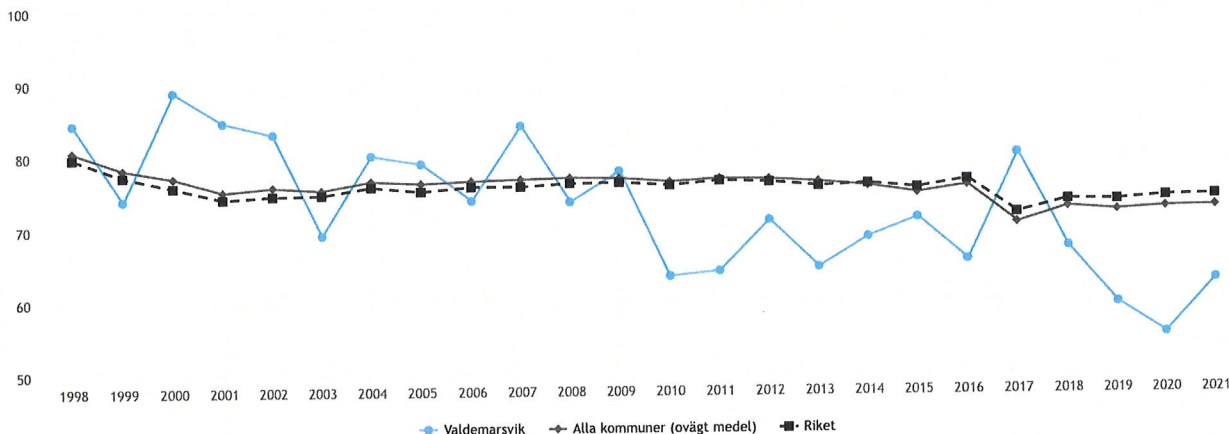
De senaste tjugo årens negativa utveckling måste nu vändas och kunskapsrasen ska bli ett kunskapslyft. Kommunen bör sätta tydliga, mätbara och uppföljningsbara mål för vår skolsatsning. Valdemarsvik ska bli Östergötlands bästa skolkommun. Vårt övergripande mål under de kommande åtta åren är att niondeklassarnas meritvärde ska öka till 240 i genomsnitt.

Vi vill att förskolan och skolan i Valdemarsvik ska kännetecknas av kvalitet, mångfald och valmöjligheter. Vi vill ytterligare utveckla uppföljningen av både förskolor och skolor, så att vi säkerställer att alla verksamheter håller hög kvalitet. Framgångsrika skolor bygger på respekt för professionen; stark koppling till forskning, och långsiktiga satsningar som ger förändring både skol- och klassrumsnivå. Den politiska styrningen och ledningen ska sålunda syfta till att skapa rätt förutsättningar för positiv utveckling och fokus på kunskapsuppdraget.

- **Ge skolan rätt förutsättningar genom styrning och ledning**
- **Satsning på att få de bästa lärarna vilket lägger grunden för den bästa skola**
- **Satsning på lovskola, läxhjälp och utökad undervisningstid**
- **En trygg skola med riktig ordning och reda**
- **Stärkt samarbete skola och hem**
- **Valfrihet, valmöjligheter och framtiden för Ringarums skola**
- **Förstärkt satsning på att LÄSA**
- **En digitalisering med fokus på kunskap och möjligheter**
- **Pilotskola för betyg i åk 4**
- **Ökad nivågruppering, höjd undervisningskvalitet och satsning på tvåläraresystem**
- **Insatser för högpresterande elever, spetsutbildningar och internationalisering**

Analys av skolan 1998 - 2021: "Kunskapskollapsen i Valdemarsvik"

Skolan i Valdemarsvik har präglats av kraftigt fallande skolresultat de senaste två decennierna. Nedanstående graf illustrerar utvecklingen av skolresultaten i Valdemarsviks kommun. Under perioden 1998 till 2021 har andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen fallit från 84,4 procent till 62,5 procent. Motsvarande siffror för hela landet är 79,7 procent respektive 74,0 procent. **Vi ser att "kunskapsfallet" i Valdemarsviks skolor är fyra gånger så stort som i övriga kommuner.**

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) (N15419)

Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Andelen beräknas på dem elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Uppgifterna avser elever i kommunala skolor i kommunen oberoende av var de är folkhokförda. 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund Källa Skolverket (Siris).

1.1. Skolresultat i Valdemarsvik, 1998 - 2021

Utvecklingen under drygt 20 år indikerar dessutom att förbättringen under 2021 enbart är ett hack i kurvan i likhet med förbättringarna 2012 eller 2017. Den långsiktiga trenden är tveklöst kraftigt nedåtgående och det mest sannolika scenariot är att skolresultaten kommer att fortsätta att försämrans de kommande åren - om vi inte vidtar kraftfulla åtgärder för att stärka och utveckla skolan i Valdemarsvik.

Den negativa bilden förstärks när vi studerar meritpoängen hos niondeklassarna: under de senaste tre åren har Valdemarsviks kommun varit sämst i Östergötland och även tillhört bottenskiktet nationellt. (Källa: Kolada, SCB & Skolverket)

Även kommunens (Vammarskolan) salsavärde pekar entydigt på en skola i djup kris - enligt modellen borde andelen elever som når kunskapskraven vara åtta procentenheter

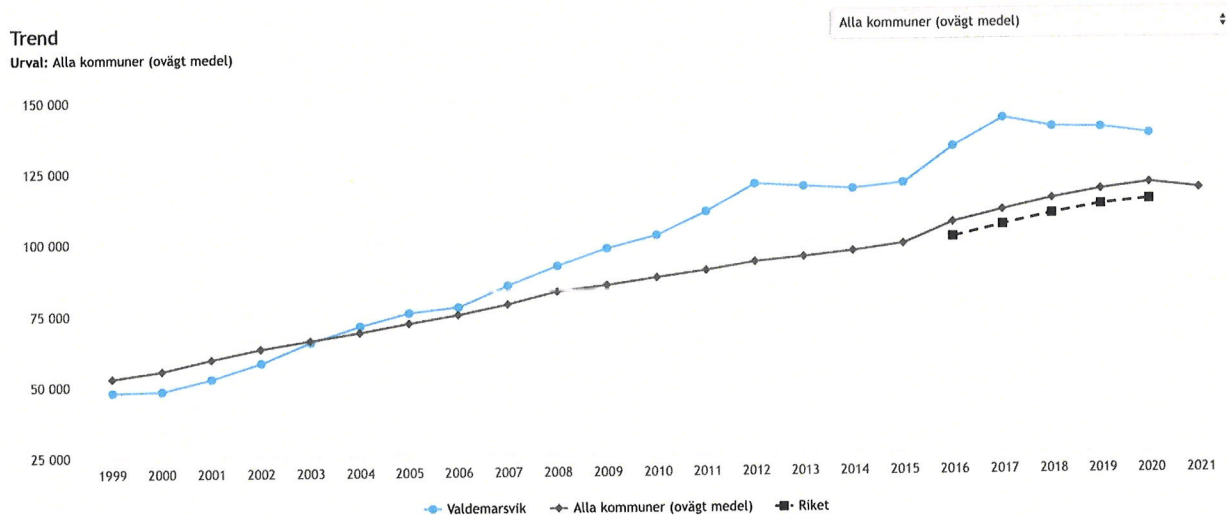
År	Kommun	Skolenhet	Huvudman	Bakgrundsinformation					Andel (%) som uppnått kunskapskraven			Genomsnittligt meritvärde		
				Föräldrarnas genomsnittliga utbildningsnivå	Andel (%) nyinvandrade	Andel (%) födda utomlands	Andel (%) med utländsk bakgrund	Andel (%) pojkar	Faktiskt värde (F)	Modellberäknat värde (B)	Residual (R=F-B)	Faktiskt värde (F)	Modellberäknat värde (B)	Residual (R=F-B)
2021	Valdemarsvik	Vammarskolan 4-9	Kom.	2,1	3	-	-	47	63	71	-8	207	221	-14
2021	Riksmedelvärde	-	-	2,3	4	-	-	51	76	-	-	232	-	-

högre och det genomsnittliga meritvärdet borde vara 14 enheter högre. (Källa: Skolverket)

Samling för Valdemarsvik

Salsavärdet vittnar om att kommunen underpresterar även om vi beaktar demografi, socioekonomiska faktorer och föräldrarnas genomsnittliga utbildningsnivå. De långsiktiga negativa trenderna avseende både kunskapskrav och meritpoäng indikerar att samtliga elevgrupper halkar efter - men det är rimligt att anta att elever från studieovana hem drabbas relativt hårdare av skolans brister än elever från studievana hem. I studievana hem finns ofta en kompensatorisk effekt i form av välutbildade föräldrar och starkare utbildningskultur inom familjen.

Vi kan sannolikt utesluta resursbrist som en förklaring till kunskapskollapsen. Under den studerade perioden har nettokostnaden per elev överstigit riksgenomsnittet från år 2004 och framåt. **Under de senaste fem åren har kostnaden för en Valdemarsvikselev varit mer än 25 procent högre än genomsnittskostnaden för en elev i landets grundskolor.**

Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev (N15027)

Bruttokostnad - interna intäkter + kostnad för skolskjuts - försäljning av verksamhet till andra kommuner för förskoleklass och grundskola dividerat med antal elever folkbokförda i kommunen (hemkommun). Uppgiften avser kalenderår. Källa: SCB.

1.2 Kostnad, grundskola 1999 - 2020, Valdemarsvik jmf riket

Graferna 1.1 och 1.2 indikerar snarast ett negativt samband (!) mellan resurstillskott och skolresultat. **Vi landar i slutsatsen att problem inom skolan inte är kopplade till resursbrist utan tycks böttna i strukturella problem över lång tid.**

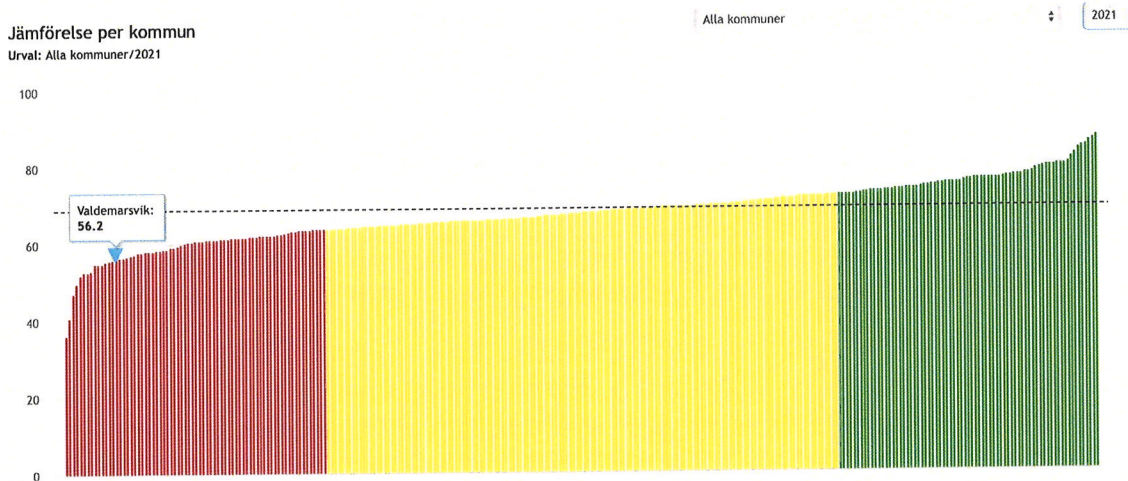
Detta bekräftas även av kommunrevisionens granskningar av skolan i Valdemarsvik:

- Kopplingen mellan de utvecklingsområden som definierats och resultatmålen är svag.
- Det framgår inte i några av styrdokument vilka åtgärder som planeras inom respektive utvecklingsområde.

- Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskott brister i sin uppföljning av verksamheten och utvecklingsområdena. Inga analyser redovisas och dokumenteras. Utskottet saknar därmed underlag för att notera avvikelser och för att kunna initiera åtgärder för dessa avvikelser.
- Utskottets brister får som följd att kommunstyrelse har ett bristfälligt - i vissa fall obefintligt - underlag för att kunna utöva sitt ansvar som huvudman och ansvarig inför fullmäktige.

Kunskapskollapsen i grundskolan bekräftas när vi studerar hur Valdemarsvikseleverna klarar sina gymnasiala studier. Under perioden 2014 till 2021 varierar andelen elever som tar studenten inom tre år mellan 44 procent och 62 procent, vilket innebär att ungefär varannan student i bästa fall behöver minst ett extra år på gymnasiet och i värsta fall hoppar av gymnasiet.

1.3

Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%) (N17445)

Antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för tre år sedan som med examen inom tre år, inkl. IM dividerat med antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för tre år sedan, inkl. IM. Elever som vid utbildningens början saknar svenskt personnummer (t ex nyanlända elever som ännu inte blivit folkbokförda) ingår ej. Källa: SCB.

Resultat, gymnasieelever Valdemarsvik jämfört övriga kommuner, 2021

De fortsatt svaga resultaten för Valdemarsvikseleverna under gymnasietiden vittnar om grundskolans misslyckanden - att våra ungdomar har bristfälliga förkunskaper jämfört med studenter från andra kommuner. Om vi fördjupar analysen och studerar hur många studenter som uppnår grundläggande högskolebehörighet så framträder en än mer dyster bild: inte ens var tredje Valdemarsviks student når detta mål inom tre år

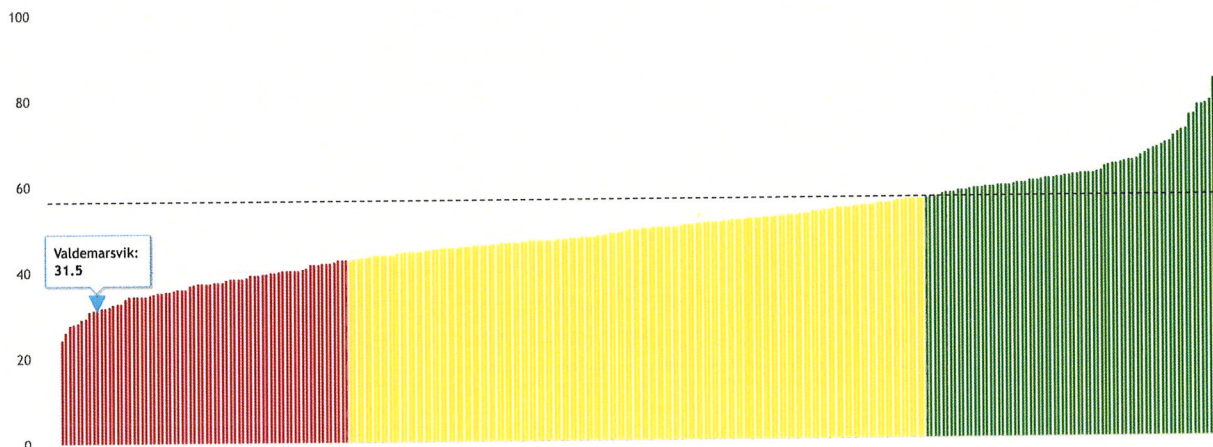
1.4 Högskolebehörighet, gymnasieelever Valdemarsvik jmf övriga kommuner, 2021

Jämförelse per kommun

Urval: Alla kommuner / 2021

Alla kommuner

2021

Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%) (N17473)

Antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för 3 år sedan som med behörighet till universitet/högskola inom 3 år, inkl. IM dividerat med antal folkbokförda elever i kommunen som började på gymnasium för 3 år sedan, inkl. IM. Fr.o.m. 2016 ingår inte elever som tagit examen i svenska utlandsskolor. Källa: SCB.

Vi tvingas konstatera att samtliga politiskt ansvariga för skolan och förvaltningsledningar under perioden 1998 - 2021 bär ett gemensamt ansvaret för kunskapsrasen i Valdemarsviks skolor. Vår lärarkår och skolledare har hög kompetens och stort engagemang, men kommunen förmår inte att ge våra duktiga medarbetare nödvändiga och tillräckliga - än mindre goda - förutsättningar för våra medarbetare att utveckla och stärka skolan i Valdemarsvik.

Samling för Valdemarsvik

Denna slutsats drar även Lärarförbundet som i den årliga rankingen "Bästa skolkommun" återkommande 2019, 2020 och 2021 pekar på att kommunens styrkor är medarbetarnas kompetens, hög lärartäthet och resurser till undervisning, samt att svagheterna är meritvärde, andel godkända elever och andel studenter som fullföljer sina gymnasiestudier. (Källa: Lärarförbundets rapporter "Bästa skolkommun 2019, 2020 och 2021")

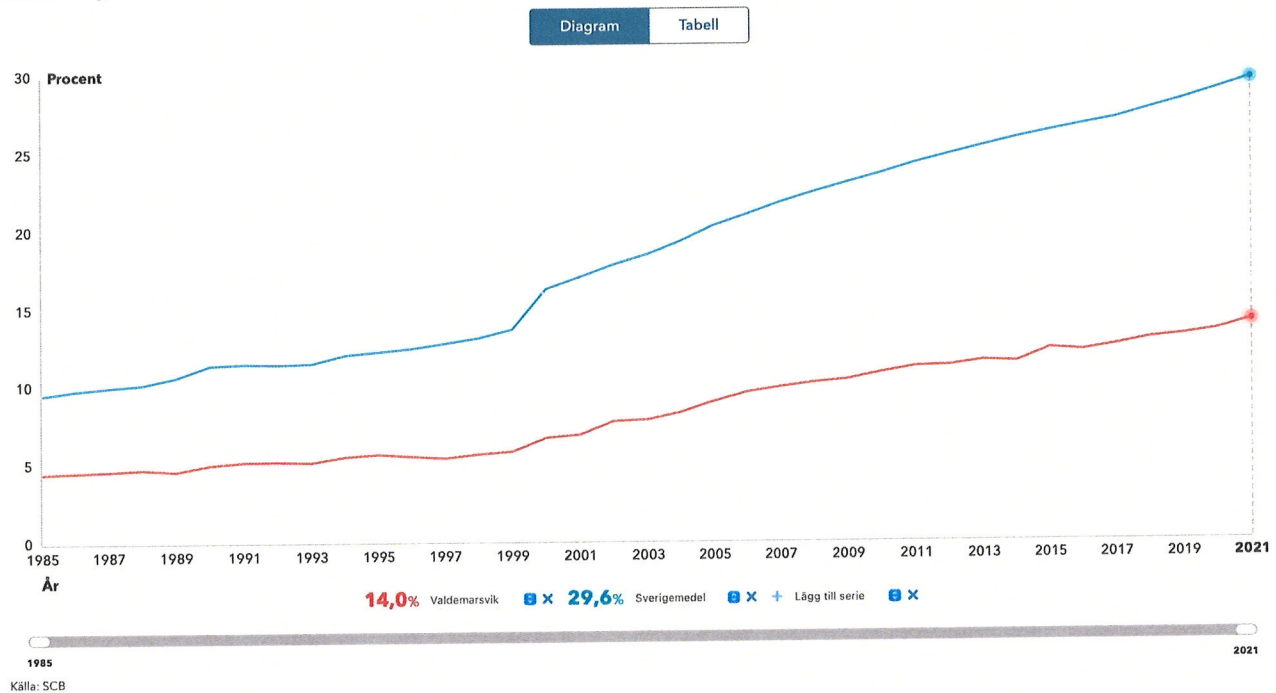
De senaste tjugo årens negativa utveckling måste nu vändas och kunskapsrasen ska bli ett kunskapslyft. Skolan måste prioriteras högt under de kommande åren för att vi ska kunna garantera våra barn och unga en bra start i livet - och för att Valdemarsvik bli en än mer attraktiv kommun för inflyttning. Skolans kvalitet har stor betydelse för barnfamiljers val av bostadsort och är även en viktig faktor vid exempelvis företagsetableringar.

Hur vi lyfter Valdemarsviks skolor

Vi har en stark övertygelse att vi tillsammans kan lyfta skolan, höja resultaten avsevärt och skapa förutsättningar för en bättre framtid för våra barn och vår kommun.

Inledningsvis, det är ytterst vikt att samtliga ansvariga inser hur djup krisen är i kommunens skolor och vi måste göra en gemensam kraftsamling för att vända de senaste decenniernas extremt negativa utveckling. Lägg därtill att under de kommande 18 åren fram till 2040 förväntas antalet barn i skolåldern, 6 - 19 år, minska med ungefär 14 procent från 1 040 elever till 900 elever (källa SCB). Givet detta är det av yttersta vikt att skolan inte enbart ses som vår viktigaste framtidssatsning för kommunens unga - utan även som en extremt betydelsefull faktor när vi stärker kommunens attraktionskraft.

Andel högutbildade

Ovanstående diagram illustrerar Valdemarsviks utmaningar kopplade till den låga utbildningsnivån i kommunen. Den låga utbildningsnivån återspeglar såväl en svag utbildningskultur och skolans utmaningar, som låg skattekraft och kompetensbrist på den lokala arbetsmarknaden. Vi noterar dock att kommunen givet utbildningsnivån likväl underpresterar kraftigt givet salsvärdena som redovisas i avsnitt 1.1.

Kommuner som uppvisar goda skolresultat attraherar både nya medborgare och företagsetableringar. Givet detta så stärker skolsatsningar på sikt kommunens skattekraft genom inflyttning och högre medellöner. Det är därför uppenbart att bra skolor med goda skolresultat är av absoluta vikt för kommunens framtida utveckling.

Vi sätter tydliga, mätbara och uppföljningsbara mål för vår skolsatsning. Valdemarsvik ska bli Östergötlands bästa skolkommun. Vårt övergripande mål under de kommande åtta åren är att niondeklassarnas meritvärde ska öka till 240 i genomsnitt. Vi sätter följande delmål:

220 i meritvärde år 2024

230 i meritvärde år 2026

235 i meritvärde år 2028

240 i meritvärde år 2030

Vi anser att förskolan och skolan i Valdemarsvik ska kännetecknas av kvalitet, mångfald och valmöjlighet. Ett brett utbud av olika pedagogiska inriktningar och profiler ökar möjligheten för varje barn och familj att hitta den utbildning som passar bäst.

Vi välkomnar fristående utövare inom skolsektorn till vår kommun, samtidigt som vi arbetar för att de kommunala förskolorna och skolorna ska vara kvalitetsinriktade och konkurrenskraftiga alternativ.

Vi vill ytterligare utveckla uppföljningen av både förskolor och skolor, så att vi säkerställer att alla verksamheter håller hög kvalitet. Vårt utvecklingsarbete ska präglas av stor transparens och tillgänglighet - uppföljningar och resultat av exempelvis kvalitetsmätningar ska presenteras så att jämförelse mellan olika enheter kan göras. Detta i syfte att underlätta för elever och föräldrar att välja just den verksamhet som passar bäst.

Våra förslag för Skollyftet i Valdemarsvik - Östergötlands bästa skolkommun 2030

Ge skolan rätt förutsättningar genom styrning och ledning

Skolorna i Valdemarsvik måste ges rätt förutsättningar för att kunna utvecklas och stärkas långsiktigt. Svensk och internationell forskning pekar nästintill samstämmigt på vilka faktorer och förutsättningar som genererar utveckling och framgång.

SKR har vid ett flertal tillfällen identifierat ett antal framgångsfaktorer. År 2009 gjordes en första analys av vad som kännetecknar framgångsrika skolkommuner - 2019 gjordes en uppföljning som tydligt visar att de slutsatser som drogs 2009 var giltiga även tio år senare. Slutsatserna i studierna är tydliga. Det finns inga enkla, snabba lösningar – framgång kräver långsiktighet, helhetsperspektiv och fokus på skolans inre arbete. (SKL/SKR: Framgångsfaktorer för skolans utveckling, 2019)

Framgångsrika skolor bygger på respekt för professionen; stark koppling till forskning, och långsiktiga satsningar som ger förändring både skol- och klassrumsnivå. Den politiska styrningen och ledningen ska sålunda syfta till att skapa rätt förutsättningar för positiv utveckling och fokus på kunskapsuppdraget.

- Utveckling av undervisningen
- Rektors pedagogiska ledarskap
- Koll på läget ger möjlighet till prioritering och utveckling
- Kunskapsfokus, förväntningar och samsyn - förhållningssätt som spelar roll
- Samarbete bidrar till stabilitet och utveckling
- Stöd till elever sätts in och följs upp
- Tydlig ansvarsfördelning och tillit

Den bästa skolan kräver de bästa lärarna

Vi vill göra det än mer attraktivt att arbeta i Valdemarsviks kommun, så att de bästa lärarna och skolledarna väljer att arbeta i vår kommun. Det är därför viktigt att skolorna kan erbjuda konkurrenskraftiga villkor och att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

I Lärarförbundets "Bästa skolkommun" avseende lönenivå landar Valdemarsvik på plats 259 av landets kommuner. Givet att kommunen redan satsar relativt stora resurser per elev är det vår åsikt att detta bör få större genomslag på lärarnas löner, förmåner och arbetsvillkor. Våra lärare ska kunna fokusera på kunskapsuppdraget - administration ska skötas effektivt, skol- och arbetsmiljön ska vara högt prioriterad och det kollegiala lärandet ska utvecklas.

Satsning på lovskola, läxhjälp och utökad undervisningstid

Samling för Valdemarsvik

Det är viktigt att sätta in rätt åtgärder i rätt tid för elever som inte klarar av sin skolgång. Givet den alarmerande utvecklingen i Valdemarsvik som bekräftas av varje indikator - elever som når kunskapsmålen, meritpoäng, salsavärde och resultat på gymnasiet - så måste Valdemarsvik nu vidta kraftfulla åtgärder och fokusera på kunskapsuppdraget.

Elever som halkar efter i sin skolgång behöver oftast en kombination av mer undervisningstid och mer pedagogiskt stöd. De gångna tjugo årens utbildningsmässiga haveri samtidigt som kostnaderna har ökat vittnar om att mer pengar inte löser skolans problem. Den utökade undervisningstiden ska främst fokuseras på individuellt anpassad undervisning i de ämnen som elev upplever som svårast.

Skolorna i Valdemarsvik ska därför erbjuda lovskola, läxhjälp och utökad undervisningstid redan från lågstadiet.

En trygg skola med riktig ordning och reda

En stort problem är att studieron och att mycket studietid går förlorad när lärare får ägna sin tid åt (försöka) att upprätthålla ordningen i klassrummet. Vi vill ge våra rektorer och pedagoger ett tydligt uppdrag att ta fram och sätta tydliga regler som ska efterlevas av samtlig personal, samtliga elever och samtliga familjer.

Tydliga regler, trygghet och stabil struktur skapar en skol- och arbetsmiljö som främjar både elever och lärare. Lärarna ska ges möjlighet att fokusera på skolans kunskapsuppdrag och eleverna ska garanteras en bra studiemiljö.

Vi vill ta ett helhetsgrepp för att säkerställa ett tydligt fokus på det centrala kunskapsuppdraget. Vi betonar värdet av såväl principiella frågor som nolltolerans avseende mobbning, diskriminering och kränkningar, såväl som mer konkreta frågor, exempelvis bullerfria miljöer, välskötta undervisningslokaler och gott uppförande.

Reglerna ska gälla på hela skolan - Valdemarsvikseleverna ska dagligen påminnas om värdet av gott beteende, (studie)disciplin och trygghet i skolan. Skolan ska sålunda lyfta fram, berömma och premiera positivt beteende.

Vi vill förstärka arbetet med att öka närvaron vilket är helt avgörande för att öka elevernas möjligheter att uppnå kunskapskraven och att fullfölja sin utbildning.

Vi vill genomföra ett pilotprojekt med ett "insatsteam", som vid behov temporärt hämtar elever som stör undervisningen och flyttar eleven till en särskild undervisningsmiljö. Projektet bör genomföras under två år för att därefter utvärderas.

När elever bryter mot de uppsatta ordningsreglerna skall skriftliga varningar utdelas och åtgärdsplaner tas fram i samråd med föräldrarna.

Skolan ska varje år genomföra en utvärderingsenkät gällande de uppsatta målen, struktur, trivsel, studiero och regler. För de elever som ska börja på skolan kommande läsår

Samling för Valdemarsvik

berättar man redan vid det första besöket på våren om ordningsreglerna. Lärarna får inför terminsstart på hösten en utbildning i reglerna och vad som gäller på skolan samt vilka strategier skolan har för att arbeta med klassrumsledarskap.

Stärkt samarbete skola och hem

Vi anser att samarbetet mellan skolan och hemmet måste stärkas. Det är centralt att föräldrarna inser att de har det primära ansvaret för barnens utbildning.

Vi vill införa ett obligatoriskt skolval - den skola som väljs ska ett aktivt val som eleven och föräldrarna gör.

Vi vill att skolan upprättar ett kontrakt mellan skolan, elev och föräldrar som tydliggör roller, förväntningar, regler och gemensamma värderingar samt konsekvenser om avtalet bryts.

Skolan ska minst varannan vecka kontakta hemmet för en kort uppdatering om elevens utveckling. Vi vill även utreda möjligheterna att erbjuda hembesök och kontinuerligt stöd.

Skolans samarbete med kommunens sociala omsorg och övriga stödaktörer bör stärkas för att hjälpa elever och familjer i behov av stöd. Vi vill utreda möjligheterna att tidigt erbjuda olika insatser för familjer som inte förmår att följa avtalet med skolan.

Valfrihet, valmöjligheter och framtiden för Ringarums skola

Vi anser eleverna och deras föräldrar är bäst skickade att avgöra vilken utbildning som är bäst för dem. För att denna valfrihet även ska bli en valmöjlighet behöver vi även välkomna fler fristående utbildningsanordnare till kommunen.

Vi vill även öppna våra skolor för elever från andra kommunen. Alla elever - oavsett hemkommun - ska få söka till våra skolor. Självklart måste dock elevens hemkommun föra över skolpengen till Valdemarsvik.

Vi vill även utreda möjligheten att Ringarum skola ges möjlighet att bli en fristående skola. Flera andra partier diskuterar en nedläggning av skolorna i antingen Ringarum eller Gusum, men vi vill fokusera på utvecklingen av våra skolor och utreda möjligheten att Ringarum blir en fristående skola. Om så skulle ske blir det lättare för exempelvis barn i Söderköpings kommun att börja i Ringarums skola.

För att lära dig algebra, källkritik och periodiska systemet måste du kunna LÄSA

Samling för Valdemarsvik

Vi vill göra en stor lässatsning i kommunens skolor. Läsförståelse inte bara påverkar elevens inläring i alla ämnen - det är helt avgörande - och ytterligare krafttag bör tas inom området.

Redan från årskurs ett ska skolorna identifiera de barn som har svårigheter med att läsa och skriva. Målsättningen är att samtliga barn ska kunna läsa och skriva innan de lämnar årskurs tre.

Vi vill att skolorna ska genomföra olika aktiviteter och åtgärder som är kopplade till att odla en läskultur i hela kommunen och över hela året. Skolloven ska bli "läsfester" för våra barn och unga. Flera forskningsstudier tyder på att skillnaderna mellan barns läsförmåga och läsförståelse tenderar till att vidgas under sommarloven. Barn från studieovana hem tycks drabbas extra hårt och vi anser därför att ett av sommarskolans fokus bör vara läsning, skrivande och muntliga aktiviteter.

Det är önskvärt att i högre grad erbjuda flera fysiska "riktiga" böcker i skolan. Vi kommer därför öronmärka satsningar för köpa in nya böcker till förskolor, fritidshem och grundskolorna samt satsa på barn- och ungdomslitteratur på biblioteken.

Ett centralt moment är högläsning för barn och unga. Vuxna ska uppmuntras att läsa (mer) för sina barn. Skola och bibliotek ska kontinuerligt ge föräldrar lästips för att stimulera högläsning. Verksamheten bör även omfatta seniorer som kan rekommenderas böcker som de kan läsa för sina barnbarn.

Vår satsning innebär att alla elever ges stöd i att få en av de grundläggande förutsättningarna för kunskapsinhämtning och personlig utveckling. Vi kan konstatera att läslusten har minskat under de senaste decennierna och jämfört med andra länder i OECD har Sverige uppvisat en mycket negativ utveckling och vi ligger i den absoluta bottenligan när det gäller ungas lust att läsa. (Källa: OECD, Re-Think/Reformklubben, Lärarstiftelsen)

En digitalisering med fokus på kunskap och möjligheter

Digitaliseringen erbjuder skolan enorma möjligheter att både vidga och fördjupa kunskapsuppdraget. Ofta framhålls ökad motivation och förbättrad läs- och skrivinläring om några av de positiva följderna av skolans digitalisering. I motsatt vågskål finns flera studier som tyder på att vi minns bättre när vi skriver för hand och att digitala verktyg kan utgöra en distraktion som skapar nya hinder för lärande.

Covidpandemin vittnar om både utmaningar och möjligheter med digitaliseringen - i såväl skolan som i övriga samhället. Mot denna bakgrund har flera lärare en mycket god bild av

Samling för Valdemarsvik

digitala läromedel och plattformar samt hur de bör användas inom undervisningen. Lärarna ska i högre grad involveras och ge en tydlig roll i de processer, projekt och beslut som berör IT och digitalisering i skolan. Det kan även vara intressant att utreda möjligheterna att videofilma lärarnas genomgångar och föreläsningar.

Vi förordar en balanserad och resultatorienterad digitalisering med ett tydligt fokus på effekter avseende inlärning och bildning. En framtidsorienterad satsning på ökad digitalisering i skolan är ett avgörande steg i utvecklingen mot att bli Östergötlands bästa skolkommun.

Pilotskola för betyg i åk 4

Vi föreslår att en skola ansöker om att få utfärda betyg från och med årskurs 4. Genom att införa betyg i årskurs 4 kan fokus sättas på vikten av skolresultat där elevens ansträngning kan premieras och motivationen öka. Läraren kan upptäcka elever i behov av stöd tidigare, återkopplingen till eleverna blir tydligare och föräldraengagemanget kan stärkas.

Ökad nivågruppering, höjd undervisningskvalitet och satsning på tvålärarsystem

Genom en ökad nivågruppering kan vi i högre grad anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar och behov. Internationell forskning visar nästintill entydigt att detta är bra samtliga elever.

Vi behöver fokusera på en generellt höjd undervisningskvalitet. Vi tror att detta exempelvis kan uppnås genom ett större mandat för den enskilde pedagogen, tydliga utvecklingsuppdrag till förstelärarna, fler speciallärare och effektivare användning av IT-stöd.

Vi vill även utveckla tvålärarsystemet i kommunen samtliga skolor. Lärarna själva lyfter det som en möjlig lösning på de utmaningar de ser i klassrummen. Att arbeta i par i klassrummet kan skapa mer trygghet, effektivitet och ökad kunskap hos eleverna.

Insatser för högpresterande elever, spetsutbildningar och internationalisering

Fokus under har under lång tid varit att stödja och höja de lågpresterande eleverna, men det är viktigt att inte glömma de högpresterande och utmana alla elever på sin individuella nivå. Duktiga grundskoleelever måste kunna ges nya utmaningar i form av möjligheter att börja att läsa gymnasiekurser under högstadiet. Mot bakgrund av de senaste årens ökade möjligheter till digital undervisning bör ett samarbete med flera utbildningsanordnare.

Om systemet med spetsutbildningar på grundskolan permanentas 2027 bör Valdemarsviks kommun ansöka om att få starta minst en spetsutbildning.

Låta alla vuxna vara vuxna i skolan

Vi vill i betydligt högre grad involvera fler grupper i utvecklingen av skolverksamheten. Vi vill att vår personal inom lokalvård och skolkök ses som en resurs för skolan. Skolmåltider

Samling för Valdemarsvik

bör i högre grad betraktas som en undervisningslektion med tydliga förväntningar på eleverna gällande agerande, respektfullt bemötande och attityder.

En mycket intressant möjlighet att är öppna skolan för våra seniorer. Vi ser stora förtjänster med att våra elever träffar fler seniorer som kan dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper.

Hälsa, fritid och kultur

Det är viktigt att eleverna rör på sig för att orka med skoldagen. Vi vill därför öka antalet idrottslektioner i skolan samt fortsätta satsningen på "Puls". Vi vill även lyfta betydelsen av stödja en god psykisk hälsa och en miljö som främjar kunskapsinhämtning och personlig utveckling. Parallellt vill vi även att det alkohol- och drogförebyggande arbetet i skolorna ska intensifieras.

Skolmaten är viktig för att barnen ska kunna orka, må bra och prestera väl. Maten ska vara god, allsidig, vällagad och näringsrik. För att hantera det faktum att många elever kommer hungriga till skolan kan mellanmål erbjudas som leder till att eleverna orkar vara fokuserade längre och klarar av hela skoldagen.

Vi vill även erbjuda unga ett större utbud av meningsfulla fritidsaktiviteter. Vi ser ett stort behov av tillsammans med civilsamhället utveckla föreningsliv och erbjuda fler aktiviteter riktade mot yngre målgrupper. Vi ser möjligheter att successivt stärka föreningslivet genom att ökade samverkan mellan kommun och föreningslivet gällande exempelvis öppethållande av fritidsgårdar, bibliotek, kulturlokaler och andra mötesplatser. Vi anser även att kommunen bör utreda möjligheterna att utveckla kulturskolan.

Vi vill se en framtidsorienterad satsning på kommunens kulturskola, utveckla biblioteksverksamheten på skolorna och en upprustning av de fysiska lärmiljöerna på skolorna.

Framtidsfokus I - Kvalitetssäkra våra grundskolor och minska antalet extra år på gymnasiet

I avsnitt presenteras statistik som tydligt visar att kommunens grundskolor inte förmår att ge eleverna tillräckliga kunskaper för att klara vidare studier på gymnasial nivå. Varje elev som tvingas att gå ett eller flera extra år på gymnasiet innebär att extra kostnader för kommunen och innebär att ungdomarnas fortsatta studier eller inträde på arbetsmarknaden senareläggs.

De fortsatt svaga resultaten för Valdemarsvikseleverna under gymnasietiden vittnar om grundskolans misslyckanden - att våra ungdomar har bristfälliga förkunskaper jämfört med studenter från andra kommuner. Om vi fördjupar analysen och studerar hur många studenter som uppnår grundläggande högskolebehörighet så framträder en än mer dyster bild: inte ens var tredje Valdemarsviks student når detta mål inom tre år.

Då den årliga genomsnittskostnaden per elev på gymnasiet är ungefär 145 000 kronor så är det uppenbart att satsningar på kvalitetssäkra grundskolan snabbt kommer att ge positiva effekter för både våra ungdomar och kommunens ekonomi.

Framtidsfokus II - Samarbete med näringsliv, akademi och övriga aktörer

Vi vill bejaka och utveckla samarbetet med näringsliv, akademi och andra aktörer. Genom att stärka samarbetet mellan skola och näringsliv förbättrar vi framtidens kompetensförsörjning. En viktigt utvecklingsområde är praktik och sommarjobb. Vi bör även fortsätta att arbeta med våra elever på gymnasie- och vuxenutbildningar för att koppla dem samman med den lokala arbetsmarknaden. Vi ser även stora möjligheter att genom lokala spetsutbildningar knyta grundskolan och dess medarbetare samt samhället i övrigt närmare den akademiska sfären.